INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

AUTOR:	Mgr. Hana Strádalová	ZNAČKA:	VY_32_INOVACE_12_0SZ_02
OBOR STUDIA:	Gastronomie Služby cestovního ruchu Management v gastronomii	ROČNÍK:	1., 2., 3.
PŘEDMĚT:	Společenskovědní základ Komunikace ve službách Společenskovědní seminář	VYTVOŘENO:	březen 2014
TEMATICKÝ OKRUH:	Vybrané otázky z teoretické a aplikované psychologie		
NÁZEV:	**Psychologické disciplíny**		
ANOTACE, METODICKÝ POKYN:	Výukový materiál je vytvořen pro žáky 1. a 2. ročníku oboru Služby cestovního ruchu a Gastronomie, lze jej také využít v Základech společenských věd v 1. ročníku pro již uvedené obory a ve Společenskovědním semináři oboru Management v gastronomii. Soubor obsahuje výkladový materiál k tématu **Psychologické disciplíny**, který je zpřístupněn žákům formou e-learningu. Žák získá přehled o oborech teoretické i aplikované psychologie. Žák se pod svým uživatelským jménem a heslem přihlásí do výukového prostředí http:/moodle.ssss.cz. Pod názvem příslušného předmětu a tematického okruhu vyhledá nabídku kurzů. Zadaný kurz obsahuje výkladový materiál, jež má žák prostudovat. Obsah a jednoduché zpracování náročného tématu odpovídá možnostem a předpokladům žáků. Kurz obsahuje také krátký kontrolní test, který prověří, zda žák výukový materiál prostudoval. Kurz (výukový materiál a kontrolní test) nenahrazuje v plné míře prezenční výuku a zjišťování vědomostí a znalostí. Spuštění testu řídí vyučující. Ten nastaví pravidla, za kterých je možné test absolvovat (prostředí, čas, četnost opakování, hodnocení).		
ODKAZY A CITACE:	BEDRNOVÁ, Eva; PAUKNEROVÁ, Daniela. *Psychologie prodeje pro střední odborná učiliště*. Praha: FORTUNA, 1995, ISBN 80-7168-195-4. BENDL, Stanislav. *Maturita ze společenských věd*. Olomouc: Nakladatelství Ivan Skřivan ml., 1997, ISBN 80-902261-1-6. HELUS, Zdeněk. *Psychologie pro SŠ*. Praha: FORTUNA, 1995, ISBN 80-7168-245-4. ČÁP, Jan; MAREŠ, Jiří. *Psychologie pro učitele*. Praha: PORTÁL, 2001, ISBN 978-80-7478-463-X. HAYES, Nicky. *Psychologie týmové práce*. Praha: PORTÁL, 2005, ISBN 80-7178-983-6. NAKONEČNÝ, Milan. *Lexikon psychologie*. Praha: Vodnář, 2013, ISBN 978-80-7439-056-2.		

Psychologické disciplíny

Hlavní obory teoretické psychologie
Mají obecný a převážně teoretický ráz.

- ***Obecná psychologie*** – zkoumá a vysvětluje zákonitosti vzniku, vývoje a fungování lidské psychiky, pojednává o psychických procesech a stavech. S obecnou psychologií souvisí jako relativně samostatné disciplíny ***dějiny psychologie*** a ***psychologická metodologie***.
- ***Psychologie osobnosti*** – zabývá se strukturou osobnosti, zkoumá vlastnosti člověka a jejich utváření, objasňuje činitele, podmínky a zákonitosti psychického vývoje.
- ***Vývojová psychologie*** – zkoumá proměny psychiky v průběhu života člověka (od prenatálního období přes dětství, mládí a dospělost až po stáří).
- ***Sociální psychologie*** – objasňuje vliv společenských činitelů na utváření psychiky člověka, zabývá se vzájemnými vztahy v sociální skupině, zkoumá zařazení člověka do společnosti.
- ***Fyziologická psychologie (psychofyziologie)*** – zkoumá fyziologické mechanismy ve vnímání, paměti, učení, pozornosti, temperamentu. Za součást fyziologické psychologie je někdy považována i ***neuropsychologie***, která se zabývá psychickými změnami při větších i drobných poškozeních mozku. Zabývá se činností vyšší nervové soustavy, žláz s vnitřní sekrecí apod.
- ***Psychopatologie*** – zkoumá, popisuje a vysvětluje poruchy psychiky.

Speciální psychologické disciplíny
Jejich poznatky mají širší teoretický ráz, ale současně řeší specificky dílčí psychologické problémy.

- ***Zoopsychologie*** – zkoumá psychiku živočichů na různých stupních vývoje a některé poznatky využívá pro objasnění určitých psychických jevů člověka.
- ***Diferenční (srovnávací)*** – zjišťuje a vysvětluje psychické rozdíly mezi lidmi.

Aplikované psychologické disciplíny
Zkoumají konkrétní oblast lidské činnosti z psychologického hlediska, jsou zaměřeny na praxi.

- ***Klinická psychologie*** – zaměřuje se na diagnostiku, léčbu a prevenci psychických poruch. Zabývá se nejen psychicky nemocnými, ale i rozsáhlým souborem psychosomatických onemocnění.
- ***Pedagogická psychologie*** – zkoumá podmínky, průběh a výsledky vyučování a výchovy z psychologického hlediska. A to nejen ve školách, ale i v rodině a mimoškolních zařízeních. S tímto oborem úzce souvisí i školní psychologie a **poradenská psychologie** – zabývající se školním, výchovným, profesním, předmanželským a manželským poradenstvím.
- ***Psychologie práce a řízení*** – objasňuje činitele a podmínky ovlivňující pracovní výkon, zkoumá různé profese, zabývá se přípravou a výběrem pracovníků, pracovní motivací. Snaží se o optimalizaci vztahů na pracovišti, vztahů nadřízených a podřízených, studuje vzájemnou komunikaci, styly vedení.

Existuje řada dalších psychologických disciplín, které vznikají s postupem výzkumu i praktických aplikací v různých oborech lidské činnosti:

- *psychologie managementu,*
- *psychologie marketingu,*
- *psychologie reklamy,*

- *psychologie prodeje,*
- *psychologie služeb* (zkoumá možnosti nabídky služeb v souvislosti s potřebami, zájmy a požadavky zákazníka),
- *psychologie sportu,*
- *psychologie vojenství,*
- *psychologie lékařství,*
- *soudní (forenzní a penitenciární) psychologie* – uplatňuje se v soudní praxi (při výslechu, posuzování výpovědi svědků, trestných činů, osobnosti pachatelů, soudního řízení, výkonu trestu, zařazování do života po výkonu trestu).

Úloha 1
Správně
Bodů 1 / 1
Úloha s vlaječkou
Upravit úlohu

K uvedeným oborům teoretické psychologie vyberte odpovídající předmět zkoumání:

psychopatologie	poruchy psychiky ✓
vývojová psychologie	proměny psychiky člověka v průběhu života ✓
sociální psychologie	vliv společenských činitelů na utváření osobnosti ✓
obecná psychologie	psychické stavy a procesy ✓

Úloha 2
Správně
Bodů 1 / 1
Úloha s vlaječkou
Upravit úlohu

Jak se nazývá obor aplikované psychologie, který se zabývá zkoumáním podmínek, průběhu a výsledků vyučování a výchovy?

Odpověď: pedagogická psychologie

Úloha 3
Správně
Bodů 1 / 1
Úloha s vlaječkou
Upravit úlohu

Která z uvedených trojic **neodpovídá** výčtu disciplín **aplikované psychologie**?

Vyberte jednu z nabízených možností:

- a. psychologie prodeje, soudní psychologie, psychologie práce a řízení
- b. klinická psychologie, psychologie reklamy, neuropsychologie ✓
- c. klinická psychologie, psychologie služeb, psychologie lékařství
- d. forenzní psychologie, klinická psychologie, psychopatologie